

Wyniki opiniowania Informacji o przebiegu wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gmin za I półrocze 2019 r.

Na podstawie art. 266 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹ wójtowie, burmistrzowie, prezydenci oraz zarządy powiatów, województwa i związków gmin przedstawiły Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Opolu informację o przebiegu wykonania budżetów za pierwsze półrocze 2019 roku. Wyniki opiniowania 88 informacji jednostek samorządu terytorialnego oraz związków gminnych i powiatowo-gminnych przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Opinie pozytywne		Opinie z uwagami lub zastrzeżeniami		Opinie negatywne		Opinie razem
	ilość	%	ilość	%	ilość	%	
Gminy	67	95,7	3	4,3	0	-	70
Miasto na prawach powiatu	1	100,0	0	-	0	-	1
Powiaty	7	63,6	4	36,4	0	-	11
Województwo	1	100,0	0	-	0	-	1
Związki	5	100,0	0	-	0	-	5
Razem	81	92,0	7	8,0	0	-	88

Składy orzekające wydały 81 opinii pozytywnych (92,0%), 3 opinie z uwagami oraz 4 opinie z zastrzeżeniami (8,0%). Dla porównania, w roku ubiegłym wydano 83 opinie pozytywne, 3 opinie z uwagami oraz 2 opinie z zastrzeżeniami. W opiniach składów orzekających zwrócono uwagę na następujące nieprawidłowości:

- brak odniesienia się w informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze do wskazania postępu realizacji programu postępowania naprawczego, który został uchwalony przez organ stanowiący i następnie zaopiniowany przez skład orzekający. Z informacji powiatu wynika, że utworzenie zespołu do spraw monitorowania realizacji programu postępowania naprawczego i przystąpienie nastąpiło po kilku miesiącach realizacji programu. W ocenie składu orzekającego bieżące monitorowanie stanu realizacji i efektów programu postępowania naprawczego ma zasadnicze znaczenie dla sukcesu tego programu. Ze względu na kluczową rolę budżetu w gospodarce finansowej jednostki informacje o stanie realizacji programu winny być elementem programu analizy wykonania budżetu (1 przypadek);
- wielkości zaplanowanych dochodów i wydatków bieżących oraz wolnych środków według stanu na dzień 30 czerwca 2019 r. nie spełniają relacji, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z tym przepisem w 2019 r. organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż

¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (j.t. Dz.U. z 2019, poz. 869 ze zm.)

planowane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 cyt. ustawy. Skład orzekający podniósł, że relacja ta zgodnie z art. 240a ust. 4 cyt. ustawy może być naruszona wyłącznie w sytuacji uchwalenia programu postępowania naprawczego, co miało miejsce w powiecie, jednakże nie zostało podniesione w treści informacji (1 przypadek);

- w jednostce organizacyjnej (SP ZOZ) utworzonej przez powiat wystąpiły zobowiązania wymagalne. Skład orzekający wskazał, że wystąpienie zobowiązań wymagalnych może wskazywać na naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych. Wydatki publiczne powinny być dokonywane:

- w sposób umożliwiający terminową realizację zadań,
- w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Składy orzekające wielokrotnie już zwracały uwagę, że w jednostce występują zobowiązania wymagalne. Tym samym wymaga to bieżącej analizy sytuacji finansowej SPZOZ i podjęcia adekwatnych działań, bowiem w sytuacji określonej w odpowiednich uregulowaniach ustawy o działalności leczniczej², przedmiotowe zobowiązania mogą stać się zobowiązaniami powiatu (3 przypadki);

- zapłata przez jednostkę odsetek w wyniku niewykonania bądź nieterminowego wykonania zaciągniętych zobowiązań wskazuje na naruszenie art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Skład orzekający zwrócił uwagę, że wydatki publiczne jednostki powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:

- uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów,
- optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów

(3 przypadki);

- w budżecie gminy na rok 2019 w rozdziale 90002 „Gospodarka odpadami” nie zaplanowano dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków ponoszonych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie, tj. dochodów i wydatków związanych z realizacją obowiązkowego zadania własnego gminy, lecz ujęto je w planie przychodów i kosztów zakładu budżetowego (1 przypadek);

- zadłużenie gminy zmniejszyło się o wcześniejszą spłatę zobowiązań wynikających z zawartych umów z Komunalnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym, jednak skład orzekający wyraził zaniepokojenie obecną sytuacją finansową gminy bowiem zadłużenie nadal stanowi 131,1% planowanych dochodów ogółem i zdecydowanie przekracza potencjał dochodowy gminy (1 przypadek);

- niskie wykonanie dochodów majątkowych – w ocenie Składu, mając na względzie aktualne wykonanie dochodów z tego źródła, pełna realizacja dochodów ze sprzedaży mienia w 2019 r. obarczona jest znacznym ryzykiem.

---

² Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz 2190 ze zm.)

Niskie wykonanie dochodów ze sprzedaży mienia wpłynie bezpośrednio na wysokość wskaźnika, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, a w konsekwencji może uniemożliwić zgodnie z prawem uchwalenie budżetu w latach przyszłych (1 przypadek).

Stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych³, od uchwał składów orzekających służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Od opinii składów orzekających w sprawie informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2019 roku, nie wniesiono odwołań.

Opracowała

Magdalena Paroń

Akceptowała

Magdalena Przybylska

---

³ Ustawa z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t. Dz.U. z 2019 r. poz. 2137)